

Wrocław, 29 marca 2023 roku

WK.WR.40.10.2023.119

**Pan
Wiesław Cepielik
Wójt Gminy Marciszów**

**ul. Szkolna 6
58-410 Marciszów**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) przeprowadziła, w okresie od 5 stycznia do 3 marca 2023 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Marciszów. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 6 marca 2023 r., którego jeden egzemplarz przekazano Panu Wójtowi.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych objęto zadania: „Obsługa bankowa budżetu Gminy Marciszów”, „Odbiór i transport odpadów komunalnych z terenu Gminy Marciszów”, „Dostawa fabrycznie nowej koparko – ładowarki kołowej”, „Przebudowa drogi gminnej ul. Pogodna w Marciszowie”, „Przebudowa drogi gminnej nr 114376 w Sędziszawiu”, „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Pastewniku”.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu, którzy przygotowywali dokumenty do kontroli i udzielali wyjaśnień, jak również doprowadzili do wyeliminowania, w trakcie kontroli, części stwierdzonych nieprawidłowości.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość

W bilansie z wykonania budżetu Gminy Marciszów sporządzonym na dzień 31.12.2021 r. wykazany w aktywach stan środków pieniężnych zawyżono o kwotę 998,56 zł z powodu nieprawidłowej ewidencji należności na stronie Wn konta 140 „Inne środki pieniężne” zamiast na stronie Wn konta 224 „Rozrachunki z budżetami”, co naruszało przepisy art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), zgodnie z którym zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Pod datą 31.12.2021 r. na koncie 140 „Inne środki pieniężne” (saldo/Wn w kwocie 998,56 zł) zaksięgowano środki pieniężne na podstawie polecenia księgowania nr 502/2021/AŻ z tytułu

dochodów za 2021 r. przekazanych przez Pierwszy Urząd Skarbowy w Bydgoszczy dnia 4.01.2022 r. w kwocie 280,00 zł oraz dnia 7.01.2022 r. w kwocie 700,00 zł, a na podstawie polecenia księgowania nr 503/2021/AŻ zaksięgowano środki pieniężne z ostatecznego rozliczenia udziałów w podatku CIT za grudzień 2021 r. przekazanego przez Centrum Kompetencyjne Rozliczeń dnia 14.01.2022 r. w kwocie 18,56 zł. Powyższe naruszało przyjęte przez jednostkę zasady funkcjonowania konta 140 opisane w „Zakładowym planie kont (ZPK) ustalonym przez Kierownika jednostki dla budżetu gminy Marciszów”, który stanowił załącznik nr 1 do zarządzenia nr 58/19 Wójta Gminy Marciszów z 14 czerwca 2019 roku. Zgodnie z ZPK na stronie Wn konta 140 ujmuje się kwoty środków pieniężnych w drodze m.in. środków otrzymanych z innych budżetów, w przypadku gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego. Zgodnie z art. 4 ust. 1 powyżej powołanej ustawy o rachunkowości jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Zabezpieczenie należytego wykonania dwóch umów (70%) w łącznej kwocie 31.570,65 zł zostało zwrócone w 2022 r. po terminach wskazanych w umowach zawartych z wykonawcami, a opóźnienia w ich zwrocie wynosiły 10 i 27 dni. Powyższe naruszało § 12 ust. 3 umowy nr ZP/TP/272/21/2021 z dnia 12.07.2021 r. i umowy nr RGKS/30/2021 z dnia 21.09.2021 r. oraz było niezgodne z art. 453 ust. 1 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., obecnie obowiązujący: Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.).

Powyższa nieprawidłowość świadczy również o niewykonaniu przez Wójta zalecenia pokontrolnego nr 9 zawartego w wystąpieniu pokontrolnym nr WK.WR.40.4.2019.119 z 29 kwietnia 2019 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu - po kontroli przeprowadzonej w 2019 roku.

Zwrotu kwot 16.350,35 zł i 15.220,30 zł, stanowiących 70% zabezpieczenia należytego wykonania umów, dokonano bez należnych odsetek pomniejszonych o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej, co było niezgodne z art. 450 ust. 5 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z przywołanym przepisem zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w formie pieniężnej wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy.

W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, sporządzonym według stanu na koniec IV kwartału 2021 r. w części A „Zobowiązania według tytułów dłużnych” w wierszu E4.2 „pozostałe zobowiązania wymagalne” nie wykazano zobowiązania wymagalnego z tytułu niezwróconego w terminie depozytu w kwocie 15.220,30 zł tj. zabezpieczenia należytego wykonania umowy, co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. 2020 r. poz. 2396 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do tego rozporządzenia. W świetle przywołanych przepisów

w sprawozdaniu tym wykazuje się wymagalne zobowiązania - rozumiane jako wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone.

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych, sporządzonych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy zastały zaniżone o kwotę 3.042,57 zł. Naruszało to dyspozycję § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządów terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. 2019 r. poz. 1393 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm).

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych, sporządzonych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 roku skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy zastały zaniżone o kwotę 2.277,69 zł, a skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja Podatkowa w zakresie rozłożenia na raty zawyżono o kwotę 821 zł. Powyższe było niezgodne z dyspozycją § 3 ust. 1 pkt 8 i pkt 10 lit. b w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządów terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 144). W trakcie kontroli sporządzono korekty sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za 2020 i 2021 rok.

Dochody budżetowe

W przypadku czterech podatników zalegających z zapłatą podatków (dot. podatników o nr kont podatkowych: J000058, J000017, R081641, R031614) spośród dziesięciu objętych kontrolą, organ podatkowy w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 września 2022 r. wysyłał upomnienia po upływie od kilkudziesięciu do 284 dni po terminie wynikającym z wewnętrznych uregulowań zawartych w § 12 ust. 4 załącznika nr 1 „Instrukcji w sprawie zasad ewidencji i poboru podatków i opłat w Gminie Marciszów” do zarządzenia nr 40/15 Wójta Gminy Marciszów z 30 czerwca 2015 roku, zgodnie z którym w przypadku braku wpłaty sporządza się upomnienie nie później niż po upływie 45 dni od terminu płatności raty podatku lub opłaty.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 września 2022 r. organ podatkowy pięciu podatnikom o numerach kont podatkowych: J000017, R040035, R090120, R081641, R070127 nie wystawił tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe na ogólną kwotę 33.239,40 zł pomimo, że upomnienia zostały skutecznie doręczone, a opóźnienia w wystawianiu tytułów wykonawczych w przypadku podatników zalegających z opłatą podatku od nieruchomości o numerach kont podatkowych R081641, R031614 wynosiły od 27 do 332 dni. Powyższe było niezgodne z § 12 ust. 7

załącznika nr 1 „Instrukcji w sprawie zasad ewidencji i poboru podatków i opłat w Gminie Marciszów” do zarządzenia nr 40/15 Wójta Gminy Marciszów z 30 czerwca 2015 r., zgodnie z którym jeżeli zaległości objęte upomnieniami nie zostały w całości zapłacone, sporządza się na kwoty zaległe, systematycznie i bez zwłoki administracyjne tytuły wykonawcze, nie później niż do 30 dni od zwrotu upomnienia.

Wystąpienie ww. nieprawidłowości świadczy również o nie wykonaniu przez Wójta zalecenia pokontrolnego nr 8 zawartego w wystąpieniu pokontrolnym nr WK.WR.40.4.2019.119 z 29 kwietnia 2019 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu.

Wydatki budżetowe

Z grupy 9 pracowników objętych kontrolą, trojgu zatrudnionym w Urzędzie Gminy Marciszów na podstawie umów o pracę, przyznano dodatki specjalne w wysokościach niższych niż 20% ich wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego (wysokość przyznanych dodatków wyniosła odpowiednio: 10,53%, 13,33% oraz 12,82%). Było to niezgodne z postanowieniami § 12 ust. 3 zarządzenia nr 8/18 Wójta Gminy Marciszów z 8 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu wynagradzania pracowników w Urzędzie Gminy Marciszów, zgodnie z którym pracownikom Urzędu zatrudnionym na umowę o pracę, w związku z powierzeniem dodatkowych czynności lub zwiększeniem zakresu obowiązków, można było przyznać na czas określony dodatek specjalny w wysokości od 20 do 40 % wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego.

Zadanie inwestycyjne realizowane na podstawie umowy nr RGKŚ/272/33/2022 na roboty budowlane polegające na przebudowie drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Pastewniku zakończono w dniu 12 sierpnia 2022 r. Ogłoszenie o wykonaniu umowy opublikowano 20 grudnia 2022 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 2022/BZP 00506631. Opublikowanie ogłoszenia o wykonaniu umowy po upływie 30 dni od daty wykonania umowy oznaczało naruszenie przepisu art. 448 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych.

W 2022 r. Wójt Gminy Marciszów nie przedłożył Radzie Gminy sprawozdania z wykonania Programu Współpracy Gminy Marciszów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2021 r., co stanowiło nie tylko naruszenie przepisu art. 5a ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz 1057 ze zm., obecnie Dz.U. z 2022 r. poz. 1327 ze zm.), ale było również niezgodne z postanowieniami § 16 ust. 3 uchwały nr XXII/134/2020 Rady Gminy Marciszów z 27 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Marciszów z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok”.

Gospodarka mieniem

W dniu 30 grudnia 2021 r. sporządzono dowód OT nr 14/2021 dotyczący zwiększenia wartości środka trwałego o poniesione na jego ulepszenie nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie

537.083,28 zł. Kwota ta obejmowała koszty wykonania robót budowlanych dotyczących przebudowy drogi gminnej nr 114443D w Ciechanowicach 525.008,28 zł (faktura nr 11/12/2021), koszty dokumentacji projektowej 6.000 zł, koszty wykonania tablicy informującej o współfinansowaniu 3.075 zł oraz koszty wynagrodzenia inspektora nadzoru 3.000 zł. Pomimo prawidłowego sporządzenia dowodu OT nr 14/2021 w celu udokumentowania zwiększenia wartości środka trwałego tj. drogi gminnej nr 114443D w Ciechanowicach (w ewidencji księgowej konta 011-01 „Budynki i budowle”) zwiększenie wartości środka trwałego z tytułu zakończonej inwestycji ujęto w dzienniku w dwóch pozycjach: nr S210050 z 30.12.2021 r. (kwota 445.779,12 zł) oraz nr S210049 z 30.12.2021 r. (kwota 91.304,16 zł). Ujęcie zwiększenia tego środka trwałego (drogi) na podstawie jednego OT nr 14/2021 jako dwóch operacji gospodarczych dotyczących dwóch różnych środków trwałych w ewidencji księgowej konta 011-01 było niezgodne z postanowieniami Zakładowego Planu Kont (ZPK) dla Urzędu Gminy w Marciszowie, stanowiącego załącznik nr 1b do zarządzenia Wójta Gminy Marciszów nr 58/2019 z 14 czerwca 2019 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz jednolitych planów kont dla budżetu Gminy Marciszów, jednostki budżetowej Urzędu Gminy Marciszów. W ustępie 1 pkt 7 Ogólnych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych (załącznik nr 1 do ww. zarządzenia Wójta) wskazano, że: „Celem prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostki jest wierne i rzetelne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej z uwzględnieniem zasad rachunkowości i zapisów określonych w art. 40 ustawy o finansach publicznych oraz przepisów wykonawczych do ustawy o finansach publicznych”. Ujęcie zatem wartości ulepszenia środka trwałego (drogi) w dwóch kwotach przypisanych (proporcjonalnie) do dwóch nieruchomości gruntowych dz. nr 255 oraz dz. nr 254/5 (przez które przebiega droga nr 114443D) na podstawie jednego dowodu OT stanowiło naruszenie przepisu art. 4 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą Wójt na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz 1634 ze zm.) oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu wskazani imiennie w wyjaśnieniach złożonych przez Wójta .

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu

wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) stosowania przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy,
 - b) ujmowania w księgach i wykazywania w bilansie zdarzeń gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do postanowień art. 4 ust. 2 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, stosownie do art. 453 ust. 1 ustawy,
 - b) zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy wniesionego w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy, stosowanie do art. 450 ust. 5 ustawy,
 - c) publikowania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o wykonaniu umowy zgodnie z art. 448 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. 2020 r. poz. 2396 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, zobowiązań wymagalnych, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 144 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-PDP w kolumnach: „skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” oraz „skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienia z obowiązku pobrania, ograniczenia poboru” zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 8 i pkt 10 lit. b w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia.
5. Przestrzeganie obowiązujących w jednostce uregulowań w zakresie terminowego wysyłania upomnień i wystawiania tytułów wykonawczych określonych w § 12 ust. 4 i ust. 7 „Instrukcji

w sprawie zasad ewidencji i poboru podatków i opłat w Gminie Marciszów” do zarządzenia nr 40/15 Wójta Gminy Marciszów z 30 czerwca 2015 roku.

6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1327 ze zm.) w szczególności w zakresie obowiązku przedkładania organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego sprawozdania z realizacji programu współpracy za rok poprzedni nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, stosownie do art. 5a ust. 3 ustawy.
7. Przestrzeganie przyjętych w jednostce uregulowań wewnętrznych w zakresie prawidłowego przyznawania dodatków specjalnych dla pracowników Urzędu zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Miroslaw Wolak
Przewodniczący Rady Gminy Marciszów